

Nobel Edebiyat Ödülü çeşitlemeleri

Engin Erkiner tarafından yazıldı
Salı, 10 Aralık 2019 19:37 -

Nobel Edebiyat Ödülü önceki yıl verilmediği için bu yıl iki kişiye verildi ve bunlardan bir tanesi de Avusturyalı Peter Handke idi. Basında bir protesto var, sormayın! Handke Yugoslavya iç savaşı sırasında Milosevic'in sorumluluğunda yapılan Bosnalılara yönelik Srebrenitsa'daki büyük katliamı reddediyor ve Milosevic'e olan hayranlığını da sürekli vurguluyor.

“Nobel'e faşizm bulaştı” deniliyor ama sanki ilk kez bulaşıyor.

Nobel Fizik Ödülü sahiplerinden, parçacık mekaniğinin kurucularından Werner Heisenberg Nazilerle iyi ilişki içindeydi. Keza fizikte görelilik kuramı ve parçacık mekaniği adlı iki devrimin kapısını açan Max Planck da Nazilere hiçbir zaman karşı çıkmadı, iyi geçindi.

20. yüzyılın önde gelen filozoflarından Martin Heidegger NSDAP üyesiydi, açıkça Nazileri savunurdu. Onun **Varlık ve Zaman** olarak Türkçeye çevrilen kitabı 20. yüzyıl felsefesinin önde gelen yapıtlarındandır.

Felsefede Nobel verilmiyor ama verilseydi güçlü adalardan birisi de Heidegger olurdu.

Nobel Edebiyat Ödülü her zaman tartışmalı olmuştur ve bu da normaldir. Fizik ve kimyadaki gibi herkesin üzerinde anlaşacağı aday bulmak zordur. Ödülü kazanan kişiyi kimisi beğenir kimisi beğenmez ve bu da normaldir.

Normal olmayan bu ödülün demokratlara verildiğinin sanılmasıdır. Bir faşist iyi bir fizikçi, felsefeci ve hatta iyi bir yazar olabilir. Bu tür ödüllerde kişiyi politik görüşüyle değil ürettiğinin kalitesiyle değerlendirmek gerekir.

Başka ülkelerdeki sağcıları da bizdekiler gibi kalitesiz sandığımız için bu düşünce garip gelebilir

Nobel Edebiyat Ödülü çeşitlemeleri

Engin Erkiner tarafından yazıldı
Salı, 10 Aralık 2019 19:37 -

---

ama gerçek durum böyle değildir.

Bizde sadece klasik sağcılar ve faşistler değil İslamcılar da kalitesizdir. Müslümanlık üzerine bu kadar laf edilir ama bu ülkeden İslam dünyasında adı bilinen birisi çıkmamıştır. Seyit Kutub, Mevdudi, Ali Şeriatî ya da benzerleri bu ülkeden çıkmamıştır.

Bu ülkenin tarihinde edebiyatta ve diğer sanat dallarında yapılan iyi üretimin büyük bölümü sol görüşlü insanlara aittir ama başka ülkeler için aynısı söylenemez. Her yeri kendimiz gibi sanmayalım.

Handke'nin edebiyatından hoşlanmayabilirsiniz, bu anlaşılabilir, eleştirebilirsiniz de... Ama kişiyi politik görüşü nedeniyle edebiyat üzerinden mahkum etmek yanlıştır.

"Nobel alabilecek düzeyde edebi üretim yapmamıştır" demek bir şeydir, "Milosevic'e hayran, dolayısıyla ödül verilmemelidir" demek başka bir şeydir. İkincisinin savunulacak yanı yoktur.

Milosevic ve Sırlar vesilesiyle Osmanlı'nın Balkanlarda yüzyıllardır süren nasıl bir düşmanlık yarattığını bilmemiz gerekir.

1389 yılında Osmanlı ordusuyla başını Sırp Kralı Lazar'ın çektiği karma bir ordu arasında Birinci Kosova Savaşı gerçekleşir. Her iki tarafın da büyük kayıp verdiği savaşı Osmanlı az farkla kazanır ve Osmanlı Padişahı Murat Hüdavendigar savaş alanını gezerken bir Sırp asilzadesi tarafından öldürülür. Bu asilzade (Milos Obiliç) halen Sırbistan'ın ulusal kahramanıdır. Milosevic de Kosova savaşının 600. yılında bu savaşı anar. İddialarına göre Sırlar kendilerini feda ederek Osmanlı'nın Avrupa içlerinde ilerlemesini yavaşlatmıştır.

Savaştığın, kazanıp topraklarını işgal ettiğin, vergi aldığın, küçük erkek çocuklarını toplayarak Yeniçeri yaptığın bir halktan herhalde sevgi beklenmez. Sırp çocukları sağlam yapıları nedeniyle Yeniçeri için özellikle tercih edilir ve küçük yaşta ailelerinden zorla koparılıp sıkı bir eğitimle asimile edilirdi.

Nobel Edebiyat Ödülü çeşitlemeleri

Engin Erkiner tarafından yazıldı

Salı, 10 Aralık 2019 19:37 -

Günümüzdeki Sırp milliyetçiliğinin önemli bileşenlerinden bir tanesi Osmanlı ile özdeş gördükleri Türk karşıtlığıdır ve haklı nedenleri de vardır.

Bir kere daha görüldü ki, herkesin soykırımı kendine imiş.

Ermeni soykırımını reddederken iyi de başkaları da Srebrenitsa'da adına bazen soykırım denilen büyük katliamı reddedince iyi olmuyor mu?